

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

5 päivänä huhtikuuta 2016*

Ennakkoratkaisupyyntö — Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa — Puitepäätös 2002/584/YOS — Eurooppalainen pidätysmääräys — Täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet — Euroopan unionin perusoikeuskirja — 4 artikla — Epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kieltö — Vankeusolosuhteet pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa

Yhdistetyissä asioissa C-404/15 ja C-659/15 PPU,

joissa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyyntöistä, jotka on esittänyt Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus, Saksa) 23.7. ja 8.12.2015 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 24.7. ja 9.12.2015, saadakseen ennakkoratkaisut asioissa, jotka liittyvät seuraavista henkilöistä annettujen eurooppalaisten pidätysmääräysten täytäntöönpanoon:

Pál Aranyosi (C-404/15) ja

Robert Căldăraru (C-659/15 PPU),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto)

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti A. Tizzano, jaostojen puheenjohtajat L. Bay Larsen, T. von Danwitz ja D. Šváby sekä tuomarit A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, M. Safjan (esittelevä tuomari), M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, M. Vilaras ja E. Regan,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.2.2016 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Pál Aranyosi, edustajanaan Rechtsanwältin R. Chekerov,
- Robert Căldăraru, edustajanaan Rechtsanwalt J. van Lengerich,
- Generalstaatsanwaltschaft Bremen, edustajanaan Oberstaatsanwalt M. Glasbrenner,
- Saksan hallitus, asiamiehinnään T. Henze, M. Hellmann ja J. Kemper,
- Tšekin hallitus, asiamiehinnään M. Smolek ja J. Vlácil,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

- Irlanti, asiamiehinään E. Creedon, L. Williams, G. Mullan ja A. Joyce,
 - Espanjan hallitus, asiamiehenään A. Sampol Pucurull,
 - Ranskan hallitus, asiamiehinään F.-X. Bréchet, D. Colas ja G. de Bergues,
 - Liettuan hallitus, asiamiehinään D. Kriauciūnas ja J. Nasutavičienė,
 - Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Fehér, G. Koós ja M. Bóra,
 - Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. Bulterman ja J. Langer,
 - Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Eberhard,
 - Romanian hallitus, asiamiehinään R. Radu ja M. Bejenar,
 - Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään V. Kaye, avustajanaan barrister J. Holmes,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään W. Bogensberger ja R. Troosters,
- kuultuaan julkisasiamiehen 3.3.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL L 81, s. 24; jäljempänä puitepäätös), 1 artiklan 3 kohdan, 5 artiklan ja 6 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Nämä pyynnöt on esitetty Miskolci járásbírószágin (Miskolcin piirioikeus, Unkari) tutkintatuomarin Pál Aranyosista 4.11. ja 31.12.2014 antamien kahden eurooppalaisen pidätysmääräyksen sekä Judecătoria Făgăraşin (Făgăraşin ensimmäisen asteen tuomioistuin, Romania) Robert Căldărarusta 29.10.2015 antaman eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon yhteydessä Saksassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Euroopan ihmisoikeussopimus

- 3 Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Kidutuksen kieltö”, määrätään seuraavaa:

”Ketään ei saa kiduttaa eikä kohdella tai rangaista epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla.”

- 4 Euroopan ihmisoikeussopimuksen 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Sopimusvelvoitteista poikkeaminen hätätilan aikana”, määrätään seuraavaa:

”1. Sodan tai muun yleisen hätätilan aikana, joka uhkaa kansakunnan elämää, korkeat sopimuspuolet voivat ryhtyä toimiin, jotka merkitsevät poikkeamista niiden tämän yleissopimuksen mukaisista velvoitteista, siinä laajuudessa kuin tilanne välttämättä vaatii edellyttäen kuitenkin, etteivät tällaiset toimet ole ristiriidassa valtion muiden kansainvälisen oikeuden mukaisten velvoitteiden kanssa.

2. Tämän määräyksen nojalla ei voida poiketa – – 3 – – artiklasta.

– –”

- 5 Euroopan ihmisoikeussopimuksen 46 artiklan, jonka otsikko on ”Tuomioiden sitovuus ja täytäntöönpano”, 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”[Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen] lopullinen tuomio toimitetaan ministerikomitealle, joka valvoo sen täytäntöönpanoa.”

Unionin oikeus

Perusoikeuskirja

- 6 Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Ihmisarvo”, määrätään seuraavaa:

”Ihmisarvo on loukkaamaton. Sitä on kunnioitettava ja suojeltava.”

- 7 Perusoikeuskirjan 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kielto”, määrätään seuraavaa:

”Ketään ei saa kiduttaa eikä kohdella tai rangaista epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla.”

- 8 Perusoikeuskirjan selityksissä (EUVL 2007, C 303, s. 17) tarkennetaan, että ”[perusoikeuskirjan] 4 artiklassa tarkoitettu oikeus vastaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklassa turvattua oikeutta, ja kyseisten artiklojen sanamuoto on samanlainen – – Oikeudella on perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdan mukaisesti sama merkitys ja kattavuus kuin mainitulla ihmisoikeussopimuksen artiklalla”.

- 9 Perusoikeuskirjan 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Oikeus vapauteen ja turvallisuuteen”, määrätään seuraavaa:

”Jokaisella on oikeus vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen.”

- 10 Perusoikeuskirjan 48 artiklan, jonka otsikko on ”Syyttömyysolettama ja oikeus puolustukseen”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jokaista syytettyä on pidettävä syyttömänä, kunnes hänen syyllisyytensä on laillisesti näytetty toteen.”

- 11 Perusoikeuskirjan 51 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tämän perusoikeuskirjan määräykset koskevat unionin toimielimiä, elimiä ja laitoksia toissijaisuusperiaatteen mukaisesti sekä jäsenvaltioita ainoastaan silloin, kun viimeksi mainitut soveltavat unionin oikeutta. – –”

- 12 Perusoikeuskirjan 52 artiklan, jonka otsikko on ”Oikeuksien ja periaatteiden ulottuvuus ja tulkinta”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tässä perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.”

Puitepäätös

- 13 Puitepäätöksen johdanto-osan 5–8, 10 ja 12 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”(5) – – uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syyteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. – –

(6) Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.

(7) Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä [EU] 2 artiklassa tarkoitetun ja [EY] 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

(8) Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä on valvottava riittävästi, mikä merkitsee sitä, että sen jäsenvaltion oikeusviranomaisen, jossa etsitty henkilö on otettu kiinni, on tehtävä päätös henkilön luovuttamisesta.

--

10) Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat järjestelyt perustuvat jäsenvaltioiden väliseen vankkaan luottamukseen. Järjestelyjen soveltaminen voidaan keskeyttää vain, jos jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti [EU] 6 artiklan 1 kohdassa [josta on tullut muutettuna SEU 2 artikla] tarkoitettuja periaatteita, minkä neuvosto toteaa [EU] 7 artiklan 1 kohdan [josta on tullut muutettuna SEU 7 artiklan 2 kohta] mukaisesti ja minkä seurauksista on säädetty saman artiklan 2 kohdassa.

--

(12) Tässä puitepäätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan [EU] 6 artiklassa tunnustettuja ja – – perusoikeuskirjasta, erityisesti sen VI luvusta, kuvastuvia periaatteita. Tässä puitepäätöksessä ei ole mitään sellaista, joka estäisi kieltäytymästä luovuttamasta henkilöä, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, jos on objektiivisia perusteita katsoa, että eurooppalainen pidätysmääräys on annettu henkilön asettamiseksi syyteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella tai että jokin kyseisistä syistä voi vahingoittaa hänen asemaansa.

--”

- 14 Puitepäätöksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja velvollisuus panna se täytäntöön”, säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöön panemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa [EU] 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.”

- 15 Puitepäätöksen 3, 4 ja 4 a artiklassa todetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdottomat ja harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet.

- 16 Puitepäätöksen 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Erytistapauksissa annettavat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion takuut”, säädetään seuraavaa:

”Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen, voidaan asettaa täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä jokin seuraavista ehdoista:

--

2) jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, mainitun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi voidaan asettaa se, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmään sisältyy säännöksiä siitä, että määrättyä rangaistusta tarkistetaan anomuksesta tai viimeistään 20 vuoden kuluttua, tai säännöksiä, joiden nojalla anotaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöön panematta jättämiseen tähtäviä armahdustoimenpiteitä, joihin henkilö on oikeutettu pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan;

3) jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.”

- 17 Puitepäätöksen 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, jolla on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan toimivalta antaa eurooppalainen pidätysmääräys.

2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on täytäntöönpanojäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, joka on toimivaltainen panemaan täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

3. Kukin jäsenvaltio ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle, mikä on sen kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen oikeusviranomainen.”

18 Puitepäätöksen 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Keskusviranomaiseen turvautuminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Kukin jäsenvaltio voi nimetä keskusviranomaisen tai, jos sen oikeusjärjestelmä sitä edellyttää, useamman kuin yhden keskusviranomaisen avustamaan toimivaltaisia viranomaisia.

2. Jäsenvaltio voi, jos sen oikeusjärjestelmän rakenne sitä edellyttää, antaa keskusviranomaisensa tai keskusviranomaistensa hallinnolliseksi tehtäväksi eurooppalaisten pidätysmääräysten sekä kaiken muun niihin liittyvän virallisen kirjeenvaihdon lähettämisen ja vastaanottamisen.

Jäsenvaltio, joka haluaa käyttää tässä artiklassa tarkoitettua mahdollisuutta, toimittaa nimettyä keskusviranomaista tai nimettyjä keskusviranomaisia koskevat tiedot neuvoston pääsihteeristöön. Nämä tiedot sitovat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kaikkia viranomaisia.”

19 Puitepäätöksen 12 artiklassa, jonka otsikko on ”Henkilön pitäminen säilössä”, säädetään seuraavaa:

”Kun henkilö otetaan kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti päätöksen siitä, onko säilössä pitämistä jatkettava. Väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellyttäen, että kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi.”

20 Puitepäätöksen 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Luovuttamispäätös”, säädetään seuraavaa:

”1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.

2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät riitä, jotta se voisi tehdä päätöksen luovuttamisesta, se pyytää toimittamaan kiireellisesti erityisesti 3–5 ja 8 artiklan osalta tarvittavat lisätiedot ja voi asettaa tietojen saamiselle määräajan ottaen huomioon tarpeen noudattaa 17 artiklassa vahvistettua määräaika.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa kaikki käyttökelpoiset lisätiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.”

21 Puitepäätöksen 17 artiklassa, jonka otsikko on ”Päätöksen määräajat ja menettelyt”, säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalainen pidätysmääräys käsitellään ja se pannaan täytäntöön kiireellisesti.

2. Jos etsitty henkilö suostuu luovuttamiseen, lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä 10 päivän kuluttua suostumuksen antamisesta.

3. Muissa tapauksissa lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä 60 päivän kuluessa etsityn henkilön kiinni ottamisesta.

4. Jos eurooppalaista pidätysmääräystä ei erityistapauksissa voida panna täytäntöön 2 tai 3 kohdan mukaisissa määräajoissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on välittömästi ilmoitettava siitä ja viivästyksen syystä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle. Tällaisessa tapauksessa määräaikoja voidaan jatkaa 30 päivällä.

5. Siihen saakka, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen, sen on varmistettava, että henkilön tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

--

7. Jos jäsenvaltio ei poikkeuksellisissa olosuhteissa pysty noudattamaan tässä artiklassa säädettyjä määräaikoja, sen on ilmoitettava siitä ja viivästyksen syistä Eurojust-yksikölle. Jäsenvaltion, joka on toistuvasti kärsinyt jonkin toisen jäsenvaltion viivästyksestä pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa, on lisäksi ilmoitettava siitä neuvostolle tämän puitepäätöksen täytäntöönpanon arvioimiseksi jäsenvaltioiden tasolla.”

22 Puitepäätöksen 23 artiklan, jonka otsikko on ”Määräaika henkilön luovuttamiselle”, sanamuoto on seuraava:

”1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.

2. Hänet luovutetaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys.

--

4. Poikkeuksellisesti luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden. Eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti, kun tällaisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa tästä välittömästi pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sopii uudesta luovuttamisajankohdasta. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.

5. Jos kyseinen henkilö on 2–4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen päättyessä edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi.”

Saksan oikeus

23 Puitepäätös saatettiin osaksi Saksan oikeusjärjestystä kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 23.12.1982 annetun lain (Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen), sellaisena kuin se on muutettuna eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 20.7.2006 annetulla lailla (Europäisches Haftbefehlgesetz; BGBl. 2006 I, s. 1721; jäljempänä IRG), 78–83 k §:llä.

24 IRG:n 15 §:n, jonka otsikko on ”Säilöön ottaminen luovuttamista varten”, sanamuoto on seuraava:

”1. Luovuttamispyynnön vastaanottamisen jälkeen voidaan määrätä epäillyn tai syytetyn henkilön ottamisesta säilöön luovuttamista varten, jos

1) on olemassa vaara siitä, että hän välttelee luovuttamismenettelyä tai luovuttamisen täytäntöönpanoa, tai

2) konkreettisten seikkojen nojalla voidaan vahvasti epäillä, että syytetty henkilö vaikeuttaa totuuden selvittämistä ulkomaisessa menettelyssä tai luovuttamismenettelyssä.

2. 1 momenttia ei sovelleta, jos luovuttaminen vaikuttaa ensi silmäyksellä lainvastaiselta.”

25 IRG:n 24 §:ssä, jonka otsikko on ”Luovuttamista varten annetun pidätysmääräyksen peruuttaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Luovuttamista varten annettu pidätysmääräys on peruttava heti, kun edellytyksiä väliaikaiselle säilöön ottamiselle luovuttamista varten tai säilöön ottamiselle luovuttamista varten ei enää ole tai kun luovuttaminen on todettu lainvastaiseksi.

2. Luovuttamista varten annettu pidätysmääräys on peruttava myös yleisen syyttäjän osavaltion ylioikeudessa esittämästä vaatimuksesta. Yleinen syyttäjä määrää samanaikaisesti vaatimuksen esittämisen kanssa epäillyn tai syytetyn henkilön vapaaksi päästämisestä.”

26 IRG:n 29 §:n 1 momentin nojalla osavaltion ylioikeus ratkaisee yleisen syyttäjän vaatimuksesta luovuttamisen lainmukaisuuden silloin, kun syytetty ei ole antanut suostumustaan luovuttamiseen. IRG:n 32 §:n mukaisesti päätös annetaan määräyksellä.

27 IRG:n 73 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Keskinäisen oikeusavun antaminen ja tietojen toimittaminen ilman pyyntöä ovat lainvastaisia, jos ne ovat ristiriidassa Saksan oikeusjärjestyksen keskeisten periaatteiden kanssa. Jos pyyntö esitetään kahdeksannen, yhdeksannen ja kymmenennen osan nojalla, keskinäinen oikeusapu on lainvastaista, jos se on ristiriidassa SEU 6 artiklassa lausuttujen periaatteiden kanssa.”

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

Asia C-404/15

28 Aranyosi on 14.7.1996 Szikszóssa (Unkari) syntynyt Unkarin kansalainen.

29 Miskolci járásbírószágin (Miskolcin piirioikeus) tutkintatuomari antoi Aranyosista 4.11. ja 31.12.2014 kaksi eurooppalaista pidätysmääräystä hänen luovuttamiseksi Unkarin oikeusviranomaisille syytetoimenpiteitä varten.

30 4.11.2014 annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen mukaan Aranyosi murtautui 3.8.2014 Sajohidvegissä (Unkari) sijaitsevaan asuntoon. Tässä murrossa syytetty anasti muun muassa 2 500 euroa ja 100 000 Unkarin forinttia (HUF) (noin 313 euroa) käteistä ja useita arvoesineitä.

31 Lisäksi Aranyosin väitetään 31.12.2014 annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen mukaan syyllistyneen siihen, että hän murtautui 19.1.2014 ikkunan kautta Sajohidvegissä sijaitsevaan kouluun ja rikkoi tämän jälkeen useita ovia rakennuksen sisällä ja anasti teknisiä laitteita ja käteistä. Varkauden arvoksi ilmoitettiin 244 000 HUF (noin 760 euroa) ja aineellisten vahinkojen arvoksi 55 000 HUF (noin 170 euroa).

32 Aranyosi otettiin väliaikaisesti kiinni 14.1.2015 Bremenissä (Saksa) Schengenin tietojärjestelmään syötetyn etsintämääräyksen nojalla. Amtsgericht Bremenin (Bremenin ensimmäisen asteen tuomioistuim, Saksa) esitutkintatuomari kuuli häntä samana päivänä.

33 Aranyosi ilmoitti, että hän on Unkarin kansalainen, asuu Bremerhavenissa (Saksa) äitinsä kanssa ja on naimaton ja että hänellä on elämäkumppani ja kahdeksan kuukauden ikäinen lapsi. Hän kiisti hänen syykseen luetut teot ja ilmoitti, ettei hän anna suostumusta yksinkertaistettuun luovutusmenettelyyn.

- 34 Bremenin syyttäviviranomaisen edustaja määräsi Aranyosin vapaaksi päästämistä, koska ei ollut ilmeistä vaaraa siitä, että hän välttelisi luovuttamismenettelyä. Viitaten Unkarin tiettyjen rangaistuslaitosten vankeusolosuhteisiin, jotka eivät vastaa eurooppalaisia minimivaatimuksia, Generalstaatsanwaltschaft Bremen (Bremenin syyttäviviranomainen) tiedusteli 14.1.2015 Miskolci járásbírószágot (Miskolcin piirioikeus), mihin laitokseen syytetty suljettaisiin, jos hänet luovutettaisiin.
- 35 Miskolcin piirisyyttäjä ilmoitti 20.2.2015 päivätyllä kirjeellä, joka saapui perille 15.4.2015 Unkarin oikeusministeriön välittämänä telekopiona, etteivät rikosoikeudellisissa menettelyissä sovellettava tutkintavankeuden pakkokeino ja vaatimus vapauden menettämisen käsittävistä rangaistuksesta ole käsiteltävässä asiassa välttämättömiä.
- 36 Mainittu piirisyyttäjä ilmoitti, että Unkarin rikosoikeudessa on useita vapaudenmenetystä lievempiä pakkokeinoja ja että voidaan harkita useita muita seuraamuksia, joihin ei kuulu vapaudenmenetystä. Ennen syytteenasettamispäätöstä vaadittava pakkokeino ja tässä päätöksessä vaadittava seuraamus kuuluvat riippumattoman syyttäviviranomaisen yksinomaiseen harkintavaltaan.
- 37 Miskolcin piirisyyttäjän mukaan rikoksen toteaminen ja sovellettavien seuraamusten valinta kuuluvat Unkarin oikeusviranomaisten toimivaltaan. Unkarin laeissa säädetään rikosoikeudellisen menettelyn osalta eurooppalaisiin arvoihin perustuvista takeista.
- 38 Bremenin yleinen syyttäjä vaati 21.4.2015, että Aranyosin luovuttaminen pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle syytetoimenpiteitä varten sallitaan. Se totesi muun muassa, että vaikka Miskolcin piirisyyttäjä ei ollut selittänyt, mihin rangaistuslaitokseen syytetty suljettaisiin, jos hänet luovutettaisiin Unkariin, ei kuitenkaan ole mitään konkreettisia perusteita katsoa, että syytetty voisi joutua luovuttamisen jälkeen kidutuksen tai muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun uhriksi.
- 39 Aranyosin edustaja vaati Bremenin yleisen syyttäjän vaatimuksen hylkäämistä sillä perusteella, että Miskolcin piirisyyttäjä ei ole selittänyt, mihin rangaistuslaitokseen syytetty suljettaisiin. Vankeusolosuhteiden tarkastaminen on siis mahdotonta.
- 40 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) toteaa, että Unkarin tekemä pyyntö täyttää IRG:ssä luovuttamispyynnöille asetetut edellytykset.
- 41 Teot, joihin Aranyosin väitetään syyllistyneen, ovat erityisesti sekä Unkarin rikoslain 370 §:n 1 momentin että Saksan rikoslain 242 §:n, 243 §:n 1 momentin 1 kohdan ja 244 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisia rikoksia. Teot ovat rikoksia molemmissa jäsenvaltioissa, ja niiden osalta on säädetty vähintään vuoden pituisesta vankeusrangaistuksesta Unkarin ja Saksan lainsäädännössä.
- 42 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremenin (Bremenin osavaltion ylioikeus) mukaan luovuttaminen on kuitenkin todettava lainvastaiseksi, jos sille on IRG:n 73 §:n mukainen este. Kun otetaan huomioon tällä hetkellä saatavilla olevat tiedot, ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mielestä on vakuuttavia perusteita katsoa, että Aranyosi saattaisi Unkarin oikeusviranomaiselle luovuttamisen myötä joutua alttiiksi vankeusolosuhteille, jotka olisivat Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan vastaisia ja joilla loukattaisiin perusoikeuksia ja SEU 6 artiklassa vahvistettuja yleisiä oikeusperiaatteita.
- 43 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on nimittäin tuominnut Unkarin sen vankiloiden tilanahtaudesta (Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, Varga ym. v. Unkari, nrot 14097/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 ja 64586/13, 10.3.2015). Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on todennut, että oli näytetty toteen, että Unkarin valtio oli rikkonut Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklaa sulkeamalla valittajat liian pieniin ja ahtaisiin sellihin. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin oli katsonut tämän menettelyn pilottiasiaksi sen jälkeen, kun sen käsiteltäväksi oli saapunut 450 samanlaista valitusta Unkaria vastaan sen epäinhimillisten vankeusolosuhteiden vuoksi.

- 44 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) totesi, että konkreettiset perusteet sille, etteivät ne vankeusolosuhteet, joihin Aranyosi joutuisi, jos hänet luovutettaisiin Unkarin viranomaisille, täytä kansainvälisen oikeuden mukaisia minimivaatimuksia, ilmenevät myös kertomuksesta, jonka on laatinut eurooppalainen komitea kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi. Tässä arvioinnissa viitataan erityisesti vankiloiden tilaantauteen, joka todettiin vuosina 2009–2013 tehdyissä vierailuissa.
- 45 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei katso voivansa näiden tietojen perusteella lausua siitä, onko Aranyosin luovuttaminen Unkarin viranomaisille sallittua, kun otetaan huomioon IRG:n 73 §:ssä ja puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdassa vahvistetut rajat. Sen ratkaisu riippuu olennaisesti siitä kysymyksestä, voivatko pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion antamat vakuutukset poistaa luovuttamisen esteen puitepäätöksen mukaisesti vai eivät. Jos estettä ei voida poistaa tällaisilla vakuutuksilla, luovuttaminen ei siis olisi sallittua.
- 46 Näissä olosuhteissa Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että luovuttaminen syytetoimenpiteitä varten ei ole sallittua, jos on painavia perusteita katsoa, että vankeusolosuhteet ovat pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa sellaiset, että niillä loukataan asianomaisen henkilön perusoikeuksia ja yleisiä oikeusperiaatteita, sellaisina kuin ne on vahvistettu SEU 6 artiklassa, vai onko sitä tulkittava siten, että täytäntöönpanovaltio voi tehdä tällaisissa tapauksissa päätöksen siitä, että luovuttamisen salliminen edellyttää vankeusolosuhteita koskevien sääntöjen noudattamista koskevaa vakuutusta, tai että sen on tehtävä tällainen päätös? Voiko täytäntöönpanovaltio esittää konkreettisia vähimmäisvaatimuksia, jotka vakuutuksen kohteena olevien vankeusolosuhteiden on täytettävä, tai onko sen esitettävä tällaisia vaatimuksia?
- 2) Onko puitepäätöksen 5 artiklaa ja 6 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että pidätysmääräyksen antavalla oikeusviranomaisella on myös oikeus antaa vakuutuksia vankeusolosuhteita koskevien sääntöjen noudattamisesta, vai ratkaistaanko tämä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kansallisen toimivallanjaon mukaisesti?”

Asia C-659/15 PPU

- 47 Căldăraru on 7.12.1985 Braşovissa (Romania) syntynyt Romanian kansalainen.
- 48 Căldăraru tuomittiin Judecătoria Făgăraşin (Făgăraşin ensimmäisen asteen tuomioistuin) 16.4.2015 antamalla tuomiolla vuoden ja kahdeksan kuukauden pituiseen yhteiseen vapausrangaistukseen ajokorttita ajamisesta.
- 49 Tämän tuomion perustelujen, sellaisena kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on esittänyt ne ennakkoratkaisupyynnössään, mukaan mainittu rangaistus sisälsi Judecătoria Făgăraşin (Făgăraşin ensimmäisen asteen tuomioistuin) 17.12.2013 ajokorttita ajamisesta tuomitseman vuoden pituisen ehdollisen vapausrangaistuksen.
- 50 Tästä tuomiosta tuli lopullinen Curtea de Apel Braşovin (Braşovin muutoksenhakutuomioistuin, Romania) 15.10.2015 antamalla tuomiolla.
- 51 Judecătoria Făgăraş (Făgăraşin ensimmäisen asteen tuomioistuin) antoi 29.10.2015 Căldărarusta eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja kirjasi Schengenin tietojärjestelmään häntä koskevan etsintäilmoituksen.

- 52 Căldăraru otettiin kiinni Bremenissä 8.11.2015.
- 53 Amtsgericht Bremen (Bremenin ensimmäisen asteen tuomioistuin) antoi samana päivänä Căldărarusta pidätysmääräyksen. Căldăraru ilmoitti kuulemisensa yhteydessä tässä tuomioistuimessa, ettei hän suostu yksinkertaistettuun luovutusmenettelyyn.
- 54 Bremenin yleinen syyttäjä vaati 9.11.2015 Căldărarun ottamista ”säilöön odottamaan luovuttamista”.
- 55 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) hyväksyi tämän vaatimuksen 11.11.2015 tekemällään päätöksellä. Tämä tuomioistuin totesi, ettei Căldărarun ottaminen ”säilöön odottamaan luovuttamista” vaikuta IRG:n 15 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla ”ensi silmäyksellä lainvastaiselta” ja että on olemassa vaara siitä, että Căldăraru välttelee Romanian viranomaisille luovuttamista, mikä on IRG:n 15 §:n 1 momentin mukaan peruste ottaa hänet ”säilöön odottamaan luovuttamista”.
- 56 Bremenin yleinen syyttäjä vaati 20.11.2015, että Căldărarun luovuttaminen Romanian viranomaisille sallitaan. Lisäksi tämä viranomaislainen totesi, ettei Judecătoria Făgăraş (Făgăraşin ensimmäisen asteen tuomioistuin) voinut ilmoittaa, mihin rangaistuslaitokseen Căldăraru suljettaisiin Romaniassa.
- 57 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) toteaa, että Romanian vaatimus täyttää IRG:ssä luovuttamiselle asetetut edellytykset.
- 58 Căldărarun syyksi luetut teot ovat rikoksia erityisesti sekä Romanian vuoden 2002 lain nro 195 86 §:n että Saksan tieliikennelain (Straßenverkehrsgesetz) 21 §:n mukaan. Ne ovat rangaistavia molemmissa kyseessä olevissa jäsenvaltioissa, ja rangaistus niistä on vähintään neljä kuukautta vankeutta.
- 59 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremenin (Bremenin osavaltion ylioikeus) mukaan luovuttamista ei kuitenkaan pidä sille, jos sille on IRG:n 73 §:n mukainen este. Tällä hetkellä saatavilla olevat tiedot huomioon ottaen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että on olemassa vakuuttavia perusteita katsoa, että Căldăraru saattaisi luovuttamisen myötä joutua vankeusolosuhteisiin, jotka olisivat Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan vastaisia ja joilla loukattaisiin perusoikeuksia ja SEU 6 artiklassa vahvistettuja yleisiä oikeusperiaatteita.
- 60 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin nimittäin tuomitsi useissa 10.6.2014 antamissaan tuomioissa Romanian sen vankiloiden tilahtauden vuoksi (Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, Voicu v. Romania, nro 22015/10; Bujorean v. Romania, nro 13054/12; Constantin Aurelian Burlacu v. Romania, nro 51318/12 ja Mihai Laurențiu Marin v. Romania, nro 79857/12). Euroopan ihmisoikeustuomioistuin katsoi toteen näytetyksi, että Romanian valtio oli rikkonut Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklaa sulkiessaan valittajat liian pieniin ja ahtaisiin selleihin, joissa ei ollut riittävää lämmitystä, jotka olivat likaisia ja joissa ei ollut lämmintä vettä suihkussa käymistä varten.
- 61 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) toteaa, että konkreettiset perusteet sille, etteivät ne vankeusolosuhteet, joihin Căldăraru joutuisi, jos hänet luovutettaisiin Romanian viranomaisille, täytä kansainvälisessä oikeudessa säädettyjä minimivaatimuksia, ilmenevät myös kertomuksesta, jonka on laatinut eurooppalainen komitea kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi. Tässä arvioinnissa viitataan erityisesti vankiloiden tilahtauteen, joka todettiin 5.6. ja 17.6.2014 tehdyissä vierailuissa.
- 62 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei katso voivansa näiden tietojen perusteella lausua siitä, onko Căldărarun luovuttaminen Romanian viranomaisille sallittua, kun otetaan huomioon IRG:n 73 §:ssä ja puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdassa vahvistetut rajat. Sen ratkaisu riippuu olennaisesti siitä kysymyksestä, voivatko pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion antamat vakuutukset puitepäätöksen mukaisesti poistaa luovuttamisen esteen vai eivät. Jos estettä ei voida poistaa tällaisilla vakuutuksilla, luovuttamista ei siis sallittaisi.

63 Näissä olosuhteissa Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Bremenin osavaltion ylioikeus) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että luovuttaminen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten ei ole sallittua, jos on painavia perusteita katsoa, että vankeusolosuhteet ovat pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa sellaiset, että niillä loukataan asianomaisen henkilön perusoikeuksia ja yleisiä oikeusperiaatteita, sellaisina kuin ne on vahvistettu SEU 6 artiklassa, vai onko sitä tulkittava siten, että täytäntöönpanovaltio voi tehdä tällaisissa tapauksissa päätöksen siitä, että luovuttamisen salliminen edellyttää vankeusolosuhteita koskevien sääntöjen noudattamista koskevaa vakuutusta, tai että sen on tehtävä tällainen päätös? Voiko täytäntöönpanovaltio esittää konkreettisia vähimmäisvaatimuksia, jotka vakuutuksen kohteena olevien vankeusolosuhteiden on täytettävä, tai onko sen esitettävä tällaisia vaatimuksia?
- 2) Onko puitepäätöksen 5 artiklaa ja 6 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että pidätysmääräyksen antavalla oikeusviranomaisella on myös oikeus antaa vakuutuksia vankeusolosuhteita koskevien sääntöjen noudattamisesta, vai ratkaistaanko tämä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kansallisen toimivallanjaon mukaisesti?”

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

Asia C-404/15

- 64 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt unionin tuomioistuinta soveltamaan unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklassa säädettyä kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä.
- 65 Pyyntönsä tueksi kansallinen tuomioistuin totesi, että Aranyosi oli ollut väliaikaisesti kiinniotettuna Unkarin viranomaisten antaman eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, mutta hän ei ollut tällä hetkellä vangittuna, koska Bremenin yleinen syyttäjä oli määrännyt hänen vapauttamisestaan sillä perusteella, ettei tuolla hetkellä ollut vaaraa syytetyn pakenemisesta hänen sosiaalisten siteidensä vuoksi.
- 66 Unionin tuomioistuimen neljäs jaosto päätti 31.7.2005 esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan, ettei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyyntöä käsitellä asia C-404/15 kiireellisessä menettelyssä ole syytä hyväksyä.
- 67 Unionin tuomioistuimen presidentti myönsi 4.8.2015 tekemällään päätöksellä etusijan asian C-404/15 käsittelylle.

Asia C-659/15 PPU

- 68 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt unionin tuomioistuinta soveltamaan unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklassa säädettyä kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä.
- 69 Kansallinen tuomioistuin totesi pyyntönsä tueksi, että Căldăraru oli väliaikaisesti kiinni otettuna Romanian viranomaisten antaman eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella ja että hän on tällä hetkellä säilöön otettuna tämän pidätysmääräyksen nojalla kyseisille viranomaisille luovuttamista varten. Se lisäsi, että Căldăraran säilössä pitämisen perusteltavuus riippuu unionin tuomioistuimen vastauksesta sen ennakkoratkaisukysymyksiin.

- 70 Tästä on todettava, että asiassa C-659/15 PPU esitetty ennakkoratkaisupyynnö koskee EUT-sopimuksen kolmannen osan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevan V osaston alaan kuuluvan puitepäätöksen tulkintaa. Se voidaan siis käsitellä kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä. Lisäksi Căldăraru on tällä hetkellä vangittuna ja hänen säilössä pitämisenä jatkaminen riippuu unionin tuomioistuimen vastauksesta ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin.
- 71 Näin ollen unionin tuomioistuimen kolmas jaosto on esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan päättänyt 16.12.2015 hyväksyä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnön asiassa C-659/15 PPU esitetyn ennakkoratkaisupyynnön käsittelemisestä kiireellisessä menettelyssä.
- 72 Lisäksi päätettiin palauttaa asia C-659/15 PPU ja asia C-404/15, koska se liittyy ensiksi mainittuun asiaan, unionin tuomioistuimeen niiden siirtämiseksi suurelle jaostolle.
- 73 Asianosaisten kuulemiseksi pidetyssä suullisessa käsittelyssä vahvistetun toisiinsa liittymisen vuoksi asiat C-404/15 ja C-659/15 PPU on yhdistettävä tuomion antamista varten.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 74 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy kysymyksillään, joita on tarkasteltava yhdessä, onko puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että kun on painavia perusteita katsoa, etteivät vankeusolosuhteet pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa ole perusoikeuksien, erityisesti ihmisoikeussopimuksen 4 artiklan, mukaisia, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi tai sen täytyy hylätä henkilöstä syytetoimenpiteitä tai vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano, vai voiko se asettaa tämän henkilön luovuttamisen edellytykseksi sellaisten tietojen saamisen pidätysmääräyksen antaneelta jäsenvaltiolta, joiden avulla se voi varmistua vankeusolosuhteiden perusoikeuksien mukaisuudesta, tai pitääkö sen tehdä näin. Lisäksi se kysyy, pitääkö puitepäätöksen 5 artiklaa ja 6 artiklan 1 kohtaa tulkita siten, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomainen voi toimittaa tällaisia tietoja, vai kuuluuko tietojen toimittaminen kyseisen jäsenvaltion vahvistaman toimivallanjaon piiriin.
- 75 Aluksi on syytä palauttaa mieleen, että puitepäätöksen tavoitteena on, kuten erityisesti sen 1 artiklan 1 ja 2 kohdasta sekä sen johdanto-osan viidennestä ja seitsemännestä perustelukappaleesta ilmenee, korvata rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13.12.1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuva monenvälinen luovuttamisjärjestelmä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvilla oikeusviranomaisten välisillä rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamisjärjestelyillä tuomioiden täytäntöönpanoa tai syytetoimenpiteitä varten (ks. tuomio West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, 54 kohta; tuomio Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, 36 kohta; tuomio F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 34 kohta ja tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 27 kohta).
- 76 Ottamalla käyttöön uusi yksinkertaistettu ja tehokkaampi järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi puitepäätöksellä pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä, jotta voitaisiin myötävaikuttaa sellaisen unionille asetetun tavoitteen toteutumiseen, jonka mukaan siitä tulee vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, sen vankan luottamuksen perusteella, jonka on vallittava jäsenvaltioiden välillä (ks. tuomio Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, 37 kohta; tuomio F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 35 kohta ja tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 28 kohta).
- 77 Vastavuoroisen tunnustamisen periaate, jolle eurooppalaisen pidätysmääräyksen järjestelmä pohjautuu, perustuu näet itse jäsenvaltioiden keskinäiseen luottamukseen siihen, että niiden kansalliset oikeusjärjestykset kykenevät takaamaan niiden perusoikeuksien yhdenveroisen ja tehokkaan suojan,

jotka on tunnustettu unionin tasolla ja erityisesti perusoikeuskirjassa (ks. vastaavasti tuomio F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 50 kohta ja analogisesti oikeudellisen yhteistyön siviiliasioissa osalta tuomio Aguirre Zarraga, C-491/10 PPU, EU:C:2010:828, 70 kohta).

- 78 Sekä jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatteella että vastavuoroisen tunnustamisen periaatteella on unionin oikeudessa perustavanlaatuinen merkitys, koska niiden avulla voidaan luoda ja pitää yllä alue, jolla ei ole sisäisiä rajoja. Keskinäisen luottamuksen periaate edellyttää etenkin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta sitä, että kukin jäsenvaltio katsoo – jollei kyse ole poikkeuksellisista olosuhteista –, että kaikki muut jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeutta ja aivan erityisesti unionin oikeudessa tunnustettuja perusoikeuksia (ks. vastaavasti lausunto 2/13, EU:C:2014:2454, 191 kohta).
- 79 Puitepäätöksen soveltamisalalla vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, joka on, kuten muun muassa puitepäätöksen johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, rikosasioiden oikeudellisen yhteistyön kulmakivi, sovelletaan puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa; sen mukaan jäsenvaltiot ovat lähtökohtaisesti velvollisia panemaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön (ks. vastaavasti tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 80 Tästä johtuu, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisella voi kieltäytyä tällaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vain tyhjentävästi puitepäätöksen 3 artiklassa luetelluissa täytäntöönpanosta kieltäytymisen ehdottomissa tapauksissa tai puitepäätöksen 4 ja 4 a artiklassa luetelluissa täytäntöönpanosta kieltäytymisen harkinnanvaraisissa tapauksissa. Lisäksi eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle voidaan asettaa vain puitepäätöksen 5 artiklassa tyhjentävästi lueteltuja ehtoja (ks. vastaavasti tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 81 Tässä yhteydessä on huomattava, että puitepäätöksen johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan järjestelyn soveltaminen sellaisenaan voidaan keskeyttää vain, jos jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti SEU 2 artiklassa tarkoitettuja arvoja, ja SEU 7 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.
- 82 Yhtäältä unionin tuomioistuin on kuitenkin todennut, että vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta ja jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatetta voidaan rajoittaa ”poikkeuksellisissa olosuhteissa” (ks. vastaavasti lausunto 2/13, EU:C:2014:2454, 191 kohta).
- 83 Kuten puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdasta ilmenee, sillä ei toisaalta vaikuteta velvoitteeseen kunnioittaa muun muassa perusoikeuskirjassa taattuja perusoikeuksia.
- 84 Tästä on todettava, että perusoikeuskirjan 4 artiklan, joka liittyy epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kieltoon, noudattaminen velvoittaa, kuten sen 51 artiklan 1 kohdasta ilmenee, jäsenvaltioita ja näin ollen niiden tuomioistuimia, kun ne soveltavat unionin oikeutta, ja näin on kun pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomaisella ja täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisella soveltavat puitepäätöksen täytäntöön panemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä (ks. analogisesti tuomio Dereci ym., C-256/11, EU:C:2011:734, 72 kohta ja tuomio Peftiev ym., C-314/13, EU:C:2014:1645, 24 kohta).
- 85 Epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kiellolla, josta määrätään perusoikeuskirjan 4 artiklassa, on ehdoton luonne, koska se liittyy läheisesti perusoikeuskirjan 1 artiklassa tarkoitettuun ihmisarvon kunnioittamiseen (ks. vastaavasti tuomio Schmidberger, C-112/00, EU:C:2003:333, 80 kohta).
- 86 Perusoikeuskirjan 4 artiklassa taatun oikeuden ehdoton luonne vahvistetaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklassa, jota perusoikeuskirjan 4 artikla vastaa. Kuten nimittäin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 15 artiklan 2 kohdasta ilmenee, sen 3 artiklasta ei voida poiketa.

- 87 Perusoikeuskirjan 1 ja 4 artiklassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklassa vahvistetaan yksi unionin ja sen jäsenvaltioiden perusarvoista. Tästä syystä kaikissa olosuhteissa, mukaan lukien terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden vastainen taistelu, Euroopan ihmisoikeussopimus sisältää ehdottoman kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kiellon kyseisen henkilön käyttäytymisestä riippumatta (ks. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio Bouyid v. Belgia, nro 23380/09, 28.9.2015, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 88 Tästä seuraa, että kun jäsenvaltion täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella on tiedossaan seikkoja, jotka osoittavat todellisen vaaran pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vangittujen henkilöiden epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, sen on ottaen huomioon unionin oikeudessa ja erityisesti perusoikeuskirjan 4 artiklassa taattu perusoikeuksien suojan taso (ks. vastaavasti tuomio Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, 59 ja 63 kohta sekä lausunto 2/13, EU:C:2014:2454, 192 kohta) arvioitava tämän vaaran olemassaoloa, kun se päättää eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön luovuttamisesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion viranomaisille. Tällaisen määräyksen täytäntöönpano ei nimittäin saa johtaa kyseisen henkilön epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun.
- 89 Tämän vuoksi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen pitää ensinnäkin nojautua sellaisiin objektiivisiin, luotettaviin, tarkkoihin ja asianmukaisesti päivitettyihin tietoihin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vallitsevista vankeusolosuhteista, jotka osoittavat puutteiden – olivatpa ne rakenteellisia tai yleisiä ja koskivatpa ne tiettyjä henkilöryhmiä tai tiettyjä vankeuslaitoksia – todellisen tilan. Nämä tiedot voivat ilmetä muun muassa kansainvälisistä tuomioistuinratkaisuksista, kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioista, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuinratkaisuksista ja Euroopan neuvoston tai Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmään kuuluvien elinten laatimista päätöksistä, kertomuksista ja muista asiakirjoista.
- 90 Tältä osin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklassa asetetaan sen valtion viranomaisille, jonka alueella vangitseminen on tapahtunut, positiivinen velvollisuus varmistaa, että jokaista vankia pidetään vangittuna ihmisarvon kunnioittamisen takaavissa olosuhteissa, että asianomaista ei aseteta toimenpiteen toteuttamistavalla ahdinkoon tai koettelemukseen, jonka voimakkuus ylittää vangitsemiseen väistämättä kuuluvan kärsimyksen tason, ja että – kun otetaan huomioon vankeuden käytännön vaatimukset – vangin terveys ja hyvinvointi varmistetaan riittävällä tavalla (ks. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio Torreggiani ja muut v. Italia, nrot 43517/09, 46882/09, 55400/09, 57875/09, 61535/09, 35315/10 ja 37818/10, 8.1.2013, 65 kohta).
- 91 Epäinhimillisen tai halventavan kohtelun todellisen vaaran olemassaolon toteaminen pidätysmääräyksen antaneen valtion yleisten vankeusolosuhteiden vuoksi ei voi kuitenkaan sellaisenaan johtaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytymiseen.
- 92 Kun tällaisen vaaran olemassaolo on todettu, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on nimittäin tämän jälkeen arvioitava konkreettisesti ja tarkasti, onko olemassa painavia perusteita uskoa, että kyseinen henkilö altistuisi tälle vaaralle pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion vankeusolosuhteiden vuoksi.
- 93 Pelkkä puutteita – olivatpa ne rakenteellisia tai yleisiä ja koskivatpa ne tiettyjä ihmisryhmiä tai tiettyjä vankeuslaitoksia – osoittavien seikkojen olemassaolo pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion vankeusolosuhteissa ei nimittäin välttämättä osoita, että kyseinen henkilö altistuisi konkreettisesti tapauksessa epäinhimilliselle tai halventavalle kohtelulle, jos hänet luovutettaisiin tämän jäsenvaltion viranomaisille.
- 94 Varmistaakseen perusoikeuskirjan 4 artiklan noudattamisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevaa henkilöä koskevassa yksittäistapauksessa täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen, joka saa tällaisia puutteita osoittavia objektiivisiä, luotettavia, tarkkoja ja

asianmukaisesti päivitettyjä tietoja, on tämän vuoksi tarkastettava, onko käsiteltävän asian olosuhteissa painavia perusteita uskoa, että henkilön luovuttaminen pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon altistaisi hänet tässä jäsenvaltiossa todelliselle vaaralle joutua tässä artiklassa tarkoitetun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi.

- 95 Tätä varten mainitun viranomaisen on puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyydettävä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaista toimittamaan kiireellisesti kaikki tarvittavat lisätiedot niistä olosuhteista, joissa se aikoo pitää kyseistä henkilöä vangittuna tässä jäsenvaltiossa.
- 96 Tämä pyyntö voi koskea myös sitä, onko pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa mahdollisia kansallisia tai kansainvälisiä vankeusolosuhteiden valvontamenettelyjä tai -järjestelyjä, jotka liittyvät esimerkiksi rangaistuslaitoksissa tehtäviin vierailuihin ja joiden avulla voidaan arvioida vankeusolosuhteiden ajankohtaista tilaa näissä laitoksissa.
- 97 Puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaan täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi asettaa pidätysmääräyksen antaneelta jäsenvaltiolta pyydettyjen lisätietojen saamiselle määräajan. Tämä määräaika on mukautettava käsiteltävään tapaukseen, jotta viimeksi mainitulle viranomaiselle jää riittävästi aikaa kerätä mainitut tiedot, tarvittaessa pyytämällä tätä varten apua pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaiselta tai joltakin keskusviranomaisista puitepäätöksen 7 artiklan mukaisesti. Puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaan mainitussa määräajassa pitää kuitenkin ottaa huomioon tarve noudattaa puitepäätöksen 17 artiklassa vahvistettuja määräaikoja. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on velvollinen toimittamaan nämä tiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.
- 98 Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen toteaa ottaen huomioon puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot sekä kaikki muut sillä olevat tiedot, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevaa henkilöä koskee todellinen vaara tämän tuomion 94 kohdassa tarkoitetusta epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, määräyksen täytäntöönpanoa on lykättävä mutta sitä ei saa evätä (ks. analogisesti tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 38 kohta).
- 99 Kun mainittu viranomainen päättää tällaisesta lykkämisestä, täytäntöönpanojäsenvaltio ilmoittaa siitä ja viivästyksen syistä Eurojustille puitepäätöksen 17 artiklan 7 kohdan mukaisesti. Lisäksi tämän säännöksen mukaan jäsenvaltion, joka on toistuvasti kärsinyt jonkin toisen jäsenvaltion viivästyksestä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa edellisessä kohdassa tarkoitetuista syistä, on ilmoitettava siitä neuvostolle tämän puitepäätöksen täytäntöönpanon arvioimiseksi jäsenvaltioiden tasolla.
- 100 Lisäksi täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi päättää kyseisen henkilön säilössä pitämisen jatkamisesta perusoikeuskirjan 6 artiklan mukaan vain, jos eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva täytäntöönpanomenettely on toteutettu riittävän nopeasti ja jos näin ollen säilöön ottamisen kesto ei ole liiallinen (ks. vastaavasti tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 58–60 kohta). Tämän viranomaisen pitää ottaa asianmukaisesti huomioon syytetoimia varten eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevien henkilöiden osalta perusoikeuskirjan 48 artiklassa taattu syyttömyysolettama.
- 101 Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tältä osin noudatettava perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa määrättyä oikeasuhteisuutta koskevaa vaatimusta kaikkien siinä tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien rajoittamisessa. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaminen ei nimittäin voi oikeuttaa pitämään kyseistä henkilöä säilössä ilman mitään ajallista rajoitusta.

- 102 Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen toteaa tämän tuomion 100 ja 101 kohdassa mainitussa tarkastelussa, että sen on lopetettava etsityn henkilön säilössä pitäminen, sen on joka tapauksessa puitepäätöksen 12 artiklan ja 17 artiklan 5 kohdan mukaisesti päätettävä tämän henkilön väliaikaisen vapauttamisen yhteydessä kaikista toimenpiteistä, jotka se arvioi tarpeelliseksi hänen pakenemisensa estämiseksi ja sen varmistamiseksi, että tarvittavat aineelliset edellytykset henkilön tosiasialliselle luovuttamiselle täyttyvät edelleen niin kauan kuin lopullista päätöstä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei ole tehty (ks. tuomio Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 61 kohta).
- 103 Siinä tapauksessa, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on saanut pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta tietoja, joiden nojalla voidaan katsoa, ettei ole todellista vaaraa kyseisen henkilön altistumisesta epäinhimilliselle tai halventavalle kohtelulle pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tehtävä puitepäätöksessä asetetuissa määräajoissa päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, millä ei vaikuteta kyseisen henkilön mahdollisuuteen käyttää luovuttamisensa jälkeen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen mukaisia oikeussuojakeinoja, joiden avulla hän voi tarvittaessa riitauttaa tämän jäsenvaltion rangaistuslaitoksen vankeusolosuhteiden lainmukaisuuden (ks. vastaavasti tuomio F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 50 kohta).
- 104 Edellä esitetyillä perusteilla esitettyihin kysymyksiin on vastattava siten, että puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohtaa, 5 artiklaa ja 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kun on olemassa objektiivisia, luotettavia, tarkkoja ja asianmukaisesti päivitettyjä tietoja, jotka osoittavat puutteita – olivatpa ne rakenteellisia tai yleisiä ja koskivatpa ne tiettyjä henkilöryhmiä tai tiettyjä vankeuslaitoksia – pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion vankeusolosuhteissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tarkastettava konkreettisesti ja tarkasti, onko painavia perusteita uskoa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena syytteeseen asettamista tai vapausrangaistuksen täytäntöön panemista varten oleva henkilö altistuisi kyseisen jäsenvaltion vankeusolosuhteiden vuoksi todelliselle vaaralle perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitettusta epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, jos hänet luovutetaan mainittuun jäsenvaltioon. Sen on tämän vuoksi pyydettävä lisätietoja pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta, jonka on sen jälkeen, kun se on tarvittaessa pyytänyt apua pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaiselta tai joltakin keskusviranomaisista puitepäätöksen 7 artiklan mukaisesti, ilmoitettava nämä tiedot tällaisessa pyynnössä asetetussa määräajassa. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on lykättävä päätöstään kyseisen henkilön luovuttamisesta siihen asti, kunnes sillä on lisätietoja, joiden nojalla se voi katsoa, ettei tällaista vaaraa ole. Jos vaaran olemassaoloa ei voida kohtuullisessa määräajassa sulkea pois, tämän viranomaisen on päätettävä, onko luovuttamismenettely lopetettava.

Oikeudenkäyntikulut

- 105 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS, 1 artiklan 3 kohtaa, 5 artiklaa ja 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kun on olemassa objektiivisia, luotettavia, tarkkoja ja asianmukaisesti päivitettyjä tietoja, jotka osoittavat puutteita – olivatpa ne rakenteellisia tai yleisiä ja koskivatpa ne tiettyjä henkilöryhmiä tai tiettyjä vankeuslaitoksia – pidätysmääräyksen

antaneen jäsenvaltion vankeusolosuhteissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tarkastettava konkreettisesti ja tarkasti, onko painavia perusteita uskoa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena syytteeseen asettamista tai vapausrangaistuksen täytäntöönpanemista varten oleva henkilö altistuisi kyseisen jäsenvaltion vankeusolosuhteiden vuoksi todelliselle vaaralle Euroopan unionin perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetusta epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, jos hänet luovutetaan mainittuun jäsenvaltioon. Sen on tämän vuoksi pyydettävä lisätietoja pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta, jonka on sen jälkeen, kun se on tarvittaessa pyytänyt apua pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaiselta tai joltakin keskusviranomaisista puitepäätöksen 7 artiklan mukaisesti, ilmoitettava nämä tiedot tällaisessa pyynnössä asetetussa määräajassa. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on lykättävä päätöstään kyseisen henkilön luovuttamisesta siihen asti, kunnes sillä on lisätietoja, joiden nojalla se voi katsoa, ettei tällaista vaaraa ole. Jos vaaran olemassaoloa ei voida kohtuullisessa määräajassa sulkea pois, tämän viranomaisen on päätettävä, onko luovuttamismenettely lopetettava.

Allekirjoitukset